

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate sprejema upravnništvo v Katol. Tiskarni. Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme- niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Štev. 175.

V Ljubljani, v četrtek 2. avgusta 1900.

Letnik XXVIII.

Ob Slomšekovi stoletnici.

Že zdavnaj se slovenski narod ni s toliko vnemo pripravljaj na kako svečanost, kakor letos na Slomšekovo stoletnico, katero bomo slovesno praznovali 5. avgusta na prijazni Ponikvi, v Slomšekovem rojstnem kraju. Od vseh strani prihajajo mnogobrojna oglašila vrlih rodoljubov, posameznih in v skupinah, v dičnih društvih. Res, cel narod, vsa preljuba domovina se hoče udeležiti tega velepomembnega slavlja.

V znamenju miru, daleč proč od strankarskih bojov se bo proslavljaj spomin na rojstvo prezasluznega moža, ki je za Slovence velikega kulturnega pomena. Združena domovina se bo sešla na solnčnem Slomu, kjer je zagledal njen največji sin, najbolj delaven in požrtvovalen rojak luč svetlega dneva. Radi tega smemo reči, da bo imela i svečanost sama za Slovence kulturni, vzvišeni pomen. Narod bo pristočno pokazal, kako svoje velmože hvaležno spoštuje, kako se z odlikovanjem klanja duhovom, ki so ga s plemenitimi deli in z blagimi dobrotami oživljali ter vodili po poti prave, zveličalne omike.

»Kdor svojih slavnih prednikov ne časti, njih vrli naslednik biti ne zasluži,« je Slomšek sam rekel. Ako sploh proti komu, proti njemu se morajo izpolniti te resnične besede. Zakaj on je naroden dobrotnik v najlepšem smislu, on je probuditelj našega ljudstva, on je dika naše domovine! Koliko ji je pač koristil on, ki je bil vzor katoliškega duhovnika, steber slovenskega slovstva, čast in ponos naših najzaslužnejših mož. Zato bomo z veseljem pohiteli v kraj, ki nam je daroval toli odličnega rojaka; v globoki hvaležnosti in z neomejenim priznanjem se hočemo spominjati njegovih nesmrtnih del ter srce napolniti z duhom Slomškovim v častni in večni blagor ljubih Slovencev.

Na Ponikvi bode dospela Slomšekova svečanost na vrhunec plamenečega oduševljenja.

Ista se namreč praznuje, posebno po zeleni južni Štajerski, letos celo leto. Na mno-

goterih krajih so se že priredile, na drugih se še bodo, prav lepe Slomšekove slavnosti; ljudstvo se jih v velikem številu udeležuje, ker dobro pozna in ve ceniti obilne zasluge narodnega buditelja.

Kot uvod v veliko ponkovsko slavnost se pač sme imenovati slovesnost, ki se je dne 16. junija na Ponikvi vršila. Bila je tam isti dan kanonična vizitacija in birmovanje; Slomšekov drugi vrli naslednik, premilostljivi knezoškof dr. Mihael Napotnik je počastil ponkovsko župnijo s svojim obiskom. To priložnost je uporabil, da bi ob enem proslavil svojega velikega in slavnega prednika Slomškega. Storil je to na ganljivi, res vspodbudni način; tako je višji nadpastir osebno pokazal, kako je treba poveljevat spomin na tako izbornega moža.

Že na predvečer, dne 15. junija je pri vsprejemu na prisrčen, slovesen pozdrav odgovoril, da ga posebno veseli, da je stopil v šmarni dekaniji prvič na tla tiste srečne župnije, ki ima čast biti mati Slomškega, tako imenitnega moža. Drugi dan se ga je pa prevzvišeni v odlični pridigi duhovito spominjal. Omenil je stoletnico Slomšekovega rojstva. Na kratko je potem opisal življenje velikega škofa, potem pa je naštel njegove mnogobrojne zasluge za naš narod. Slomšek ni iskal koristiti od naroda, temveč hotel mu je samo koristiti. V tem je vzgledno posnemal svojega nebeškega učenika in Izveličarja, ki je svoje ljudstvo tako neizmerno ljubil ter mu je toliko koristil; ozdravljaj je njegove bolnike, od smrti vzbujal njegove mrtvece, grešnikom grehe odpuščal, nevedne je učil, žalostne tolažil, otroke mu blagoslavljal. To je prava ljubezen do naroda, to je v svojem srcu gojil in z besedo ter dejanjem vedno kazal Kristus sam.

Tako je želel tudi Slomšek delovati v blagor in čast svojega naroda; kjer je le mogel, mu je delil dobroto, pred vsem pa mu je dušno koristil s tem, da mu je spisal v poduk in tolažbo toliko krasnih in spodbudnih knjig.

Tudi pri slavnostnem obedu se ga je knezoškof spominjal; obžaloval je, da je službeno zadržan, dne 5. avgusta biti na Ponikvi

navzoč ter tam darovati sv. mašo pri lepi, zgodovinsko pomenljivi svečanosti.

Tako se je 16. junija otvorila po lavantinskem vladiki dr. Napotniku Slomšekova slavnost v rojstnem kraju odličnega našega kneza in škofa, pisatelja in nedosežnega domoljuba. Ljudstvo je bilo oduševljeno za svojega rojaka, z velikim spoštovanjem se je spominjalo svojega najslavnejšega krajana.

Sedaj se pa z veliko vnemo pripravljaj, da bo dostojno in z vso prisrčnostjo sprejelo tisoče in tisoče milih Slovencev, ki bodo 5. avgusta iz vseh krajev ljube domovine prihiteli slaviti svojega edinega Slomškega. Daj Bog, da bi se velika slovesnost vršila častno za Ponikvo, za ves narod in primerno spominu tako odličnega slavljenca!

Velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda.

(Izv. poročilo.)

II.

Že včeraj smo podali svojim čitateljem obširno poročilo. Danes dodamo še nekaj vrstic o prelepi skupščini, ki je zopet pričela Slovincem, da složno delo je mej namile tam mogoče, kjer se združuje krščanstvo z narodnostjo.

Na skupščini je bilo zastopanih nad 100 upravičenih glasov. Navzoči so bili poslanci dr. Ferjančič, Ažman, Jelovšek, Višnikar, Gregor Einspieler, dr. Tavčar ter poleg radovljiskega župani iz Dol. vasi pri Ribnici, iz Kroke in Žirovnice. Skupščino je počastil tudi ruski odvetnik dr. Humiecki. Tržičanov ni bilo.

Prvomestnik g. monsg. Tomo Zupan se je v pozdravnem govoru spominjal apostola slovenskega, Slomškega, čegar stoletnica se bode v nedeljo praznovala na Ponikvi. Ustanovil je Slomšek bratovščino sv. Cirila in Metoda v ta namen, da bi Slovence združil v eno katoliško družino. Tudi naša šolska družba je ustanovljena na versko-narodni podlagi s Slomškovim smotrom, združiti Slovence v en slovenski dom. 150.000 družbenikov je združil Slomšek v svoji bratovščini, šolska naša družba pa jih že združuje nad 12.000. Mineva 50 let, odkar je poklical v življenje Slomšek svojo bratovščino, dru-

žba sv. Cirila in Metoda pa dopolnjuje 15. leto svojega delovanja. Proslavljajoč Slomškov spomin želel je g. prvomestnik prospeha njegovi za vero in narod delujoči bratovščini, pa prospeha tudi »Družbi sv. Cirila in Metoda«.

Poročilo g. tajnika Žlogarja, ki je opetovano izzvalo navdušeno odobravanje, smo že včeraj priobčili.

K blagajnikovemu poročilu še pripomnimo:

Velikovsko šolsko poslopje je veljalo 36.413 gld. 17 kr. ter je popolnoma plačano. Tržaško šolsko poslopje je veljalo 19.000 gld. in je še dolga 8000 gld. Šolsko poslopje na Muti je veljalo 9000 gl. Družba je dobila posojilo 9000 gld. pri mariborski posojilnici. Dolga je torej na poslopih 17.000 gl. Vrednost družbinih poslopij znaša 64.413 gld. 17 kr. Ako se dolg odšteje, pokaže se sedanja čista vrednost 47.413 gld. 17 kr. Vse družbino premoženje znaša 51.529 gld. 18 kr.

Poročilo blagajnika g. prof. Petelina se je vzelo odobruje na znanje ter je skupščina na predlog člana nadzorstva g. Orolava Dolenca dala blagajništvu absolutorij.

G. Rozman iz Celovca je želel, naj družba prej naznanja svoje skupščine, ker zaradi precej poznega obvestila n. pr. celovški »Mir« ni mogel priobčiti vabila.

G. Somrek iz Marenberga je prosil družbo, naj nadaljuje svoje delo za podravske Slovence, katero je pričela z nakupom graščine na Muti. Nemštva namen je potisniti slovensko mejo preko Drave, in če pade slov. občina Sv. Primož nad Muto, imajo Nemci celi levi breg Drave v rokah. Nemci delajo s silno močjo. Vsi učitelji v dravski dolini dobivajo podporo od »Südmarke« in »Schulvereina«. S slovensko šolo na Muti se je pričelo ljudstvo oživljati in spoznavati, da je slovensko. Sledi naj šola v Marenbergu.

Navedel je govornik vzgled, s kakim pritiskom se dela na ponemčenje slovenske dece. Govornik je pri svojem nastopu na Muti kot katehet dobil povelje, da mora otrokom odvzeti slovenske katekizme! Ker se temu povelju ni od-

LISTEK.

Sanje.

Spisal A. Čehov.

Tedaj sem dobro živel! Sadja in sladčic sem pojedel v svoji mladosti toliko, da bi mogel, ako bi se dalo zdaj vse to prodati, kupiti dobrega konja. Čitati in pisati me je učila moja mati, božji strah so vzbudili v meni že za rana, in so me vzgojili tako, da zdaj ne morem nikakšno surovo, nepristojno besedo izreči. Tudi žganja ne pijem, prijatelj, in oblačim se čisto, a v dobrem društvu se znam tudi pristojno vesti. Ako živi še moja mati, naj jo obdari Bog s zdravjem, ako je umrla, podeli mili Bog mir njeni duši v tvojem carstvu, kjer vsi pravičniki počivajo«.

Potepuh si odkrije glavo, na kateri je bilo le še malo las, pogleda k nebu in se dvakrat prekriža.

»Podeli jej, gospod, blaženi mir!« reče s svečanim glasom, ki te je spominjal bolj na ženski nego na možki glas. »Gospod, izkaži jej, tvoji služabnici Kseniji, svojo pra-

vičnost! Da se moja mila mamica ni zavzela zame, bi bil ostal kmet brez vsakega znanja. Tako pa, prijatelj, vprašaj, kar hočeš, vse razumem: sodni zakon kakor tudi božji, a tudi vse molitve in katekizem. Tudi jaz živim po zakonu...»

Ljudem namreč ne provzročam nika-kršnega zla, telo vzdržujem v čistosti in nedolžnosti, na postne dneve pazim strogo, jaz jem vse v pravem času. So ljudje, katerim je edina zabava — žganje in pijača, jaz pa sedem, kadar utegnem, v kotič in čitam kakšno knjižico. Čitam in plakam, plakam...»

»Ali, zakaj plakaš?«

»Ker tako ganljivo pišejo. Za kakšno knjižico da človek pet krajcarjev, a plaka in vzdihla lahko brez konca in kraja«.

»Oče ti je umrl?« vpraša Ptaha.

»Ne vem, prijatelj. Svojega očeta ne poznam, — nimam vzroke, da bi zakrival greh. Jaz mislim o sebi tako: jaz sem nezakonsko dete moje matere. Moja mati je živela celo življenje pri gospodin in se ni hotela omožiti s kmetom...»

»In tedaj je naletela na gospoda?« reče smijajoč se Ptaha.

»Ona se ni varovala, to je res. Ona je bila dobra ali deviška si ni ohranila. To je, razume se samo ob sebi, greh, velik greh, o tem ne govorim, ali zategadelj je morebiti v meni plemenita kri. Morebiti, da sem po stanu kmet, a v istini plemenit gospod«.

Vse to govori »plemeniti gospod« s tihim, sladkim tenorjem, a poleg tega gubanči ozko čelo in tiplje svoj rdeči mrzli nosič. Ptaha ga sluša, ga gleda začujeno od strani in ne prestane zmajevati z rameni.

Ko so prošli šest vrst, posedeta stražnika in potepuh na brežiček, da se odpočijejo.

»Vsak pes pozna svoje ime«, mrmlja Ptaha. »Jaz se zovem Andrijuške, oni — Nikondar; vsak človek ima svoje krstno ime, in tako ime se ne more pozabiti. Nikakor!«

»Kdo more vedeti za moje ime«, vzdihla potepuh, podpirajoč si lice s svojo drobno pestjo. »In kaj to meni koristi? Oh, ko bi me pustili, da bi šel, kamor bi hotel! Ali še slabše mi pojde, nego doslej. Jaz poznam zakon, pravoverni bratje. Zdaj sem potepuh, ki ne pozna niti očeta, niti matere, in obsodili me bodo največ v prognanstvo v iz-

hodno Sibirijo in dali mi bodo trideset ali štirideset batin; ako ne povem svoje pravo ime in stan, tedaj moram nazaj v temnico. To vem!«

»Si li že bil kedaj v temnici?«

»Da, bil, prijatelj. Štiri leta sem prebil obrite glave v verigah«.

»Zakaj?«

»Za ubojstvo, dragi prijatelj! Ko sem bil še deček kakih osemnajst let, nasula je moja mamica iz neopreznosti gospodarju v čašo namestu sode in nekake kisline — arzenika. Mnogi, različni predali so bili v sobi, in lahko je bilo zmotiti se«.

Potepuh vzdahne, strese z glavo in reče: »Ona je bila pobožna, no kdo bi našel pravi vzrok, duša vsakterega je — prašuma! Moglo se je zgoditi iz neopreznosti, ali moglo je biti tudi to, da njena duša ni mogla prenesti, ker je gospodar vzel k sebi drugo služkinjo... Morda mu je vsula namenoma, Bog bi vedel! Tedaj sem bil še majhen in nisem tega razumel... Zdaj se spominjam, da je gospod zares vzel drugo služkinjo, in da je bila moja mamica otožna. Dve leti, se mi zdi, so trajale sodne raz-

zval, naznanilo se mu je, da jih bo sicer odvzel učitelj ali pa obč. urad. Toda on se ni udal. Prišlo je na to isto povelje od okr. šolskega sveta in naposled še iz Gradca! Ker s tem še niso dosegli namena, izrekli so gospodje, da naj slovenski katekizmi ostanejo kot »nothbehelf«. Otroci niso znali ob njegovem prihodu slovensko ne brati ne pisati. Slovenske molitve jim je moral zapisati z nemškimi črkami, ako je hotel, da jih bero in se nauče molitvic. Izvajanja govornikova so vzbudila silno senzacijo. Kažejo pač, kako smo Slovenci glede šole v pravni Avstriji brezpravni.

Istotako tužno sliko je podal kanonik župnik Treiber o koroških šolskih razmerah. Rekurzi občin Globasnica in Št. Mihej za slovensko šolo leže pri ministertvu že od l. 1892. Obljubilo se je Slovincem, da pride na Koroško nepristransko komisar poučit se o koroškem šolstvu. Ta komisar je prišel na Koroško ter se je v svoji nepristranosti takoj postavil na stran nasprotnikov slovenskih sol. Našel je, da je še vse premalo nemški, in tako bode na Koroškem zopet vse pri starem ostalo.

Dr. Tavčar je hotel pojasniti, ako je res, da šolsko poslopje na Muti ni vknjiženo na družbo in ako je velikovška šola res uknjižena na šolske sestre. Želel je, da se družbenemu dobrotniku Vrečku vzida v šoli na Muti spominska plošča.

Predsednik in g. Treiber sta pojasnila, da je g. dr. Tavčarja informacija brez podlage. (Ravno družba sv. Cirila in Metoda je izvršila prvo slovensko vknjižbo na Koroškem na velikovško šolo.)

V odbor so bili zopet izvoljeni gg.: I. Murnik, M. Petelin, dr. I. Svetina in A. Zamejic; v nadzorništvo gg.: O. Dolenec, M. Malenšek, F. Povše, F. Ravnikar in I. Vrhovnik; v razsodništvo gg.: I. Gogola, A. Kalan, dr. Munda, dr. Stor in D. Žagar.

Vodstvu in odboru je skupščina izrekla zahvalo na trudoljubivem delovanju.

Prvomestnik je s slava-klici na cesarja povodom Nj. 70letnice zaključil skupščino, ki je izvolila še deputacijo, da potom okr. glavarstva izrazi cesarju udanost.

Okrajno glavarstvo je na shodu zastopal g. komisar Schitnik. Konstatovati hočemo z zadovoljstvom, da orožniki od udeležnikov niso zahtevali svetinje družbe sv. Cirila in Metoda. Gospodje so se menda prepričali, da svetinje Marijine ter sv. Cirila in Metoda družbe niso nevarne javnemu redu.

Pri banketu na Hudovernikovem vrtu je vrlo svirala radovljiska godba, gg. učitelji so skrbeli za prelepo petje, topiči pa so na gričih okoli Radovljice naznanjevali, da zboruje v prijaznem mestu odlična naša šolska družba. Prvo napitnico je govoril prvomestnik cesarju, g. Luka Svetec se je zahvaljeval Radovljici za lep vsprejem, posebnost g. županu in g. dekanu, g. župan Roblek je napil družbi, želeč Slovincem edinstva, dr. Humiecki iz Sambora pa je napil slovanski kulturni ideji.

prave. Moja mamica je bila obsojena na 20 let ječe, a jaz zaradi mladostnosti na 12. „Zakaj ti?“

„Kot sokrivec. Čašo sem jaz ponudil gospodu.“

Vedno je bilo tako: moja mamica je pripravila soda vodo, a jaz sem jo podal. Vse to povem, bratca, samo vama popolnoma zanesljivo kot pred Bogom, ne pravita nikomur...“

„Tega naju ne bo nikdo vprašal“, reče Ptaha; „ti si torej ušel iz ječe, ne li?“

„Ušel sem, dragi prijatelj! Bilo nas je štirinajst, ki smo pobegnili. Bog jim podeli zdravje, ljudje so pobegnili in vzeli mene seboj. Sedaj samo dobro pomisli, kaj je vzrok, da ne povem svojega imena? Zopet bi me poslali v ječo! A kakšen jetnik sem jaz? Jaz sem nežen, bolehen človek, rad bi na čistem spal in redno jedel. Kadar molim k Bogu, mi je ljubo prižgati kako svetilko ali svečo in ljubo mi je, če je na okrog tišina.“

Kadar se prekrizujem in priklanjam, ne sme biti pod niti prašen niti popljuvan. Za mojo mamico se priklonim štiridesetkrat zjutraj in zvečer.“

(Konec prih.)

Po končanem banketu se je večina skupščinarjev odpeljala v prijazne Poljče.

Poročila na skupščini so vsem utrdila zavest, da treba s podvojenimi močmi na delo za obmejne naše brate.

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. avgusta.

Vprašanje glede sostave večine se v zadnjem času kaj marljivo rešuje po listih vseh večjih parlamentarnih strank. V poslednjih dneh je dal novo smer v tej zadevi »Pester Lloyd« s svojo najnovejšo mislijo o združenju leve in desne v močno politično večino. Temu nasvetu se zelo odločno ustavlja mej drugimi posebno »Ruch Katolicki«, pisatelj: Niti sedaj, niti v bodočnosti ne nameravajo Poljaki in nemški katoliki združiti se z nemško levico. V bodočnosti smemo vsekako pričakovati nove smeri. Potrebna nam je koalicija zmernih proti radikalcem, koalicija vseh elementov, ki čutijo dolžnost napram vladi, so vneti za pravo pravičnost napram vsem narodom ter so zagovorniki čim najširše avtonomije kraljestev in dežel. Pred vsem pa morajo biti ti elementi vneti zagovorniki načel katol. cerkve in branitelji verskega čustva katoliškega prebivalstva. Le s temi je mogoča zveza, z drugimi ne. — Konečno se je oglašil v tej zadevi tudi češki poslanec dr. Engel. Ta mož pravi, da se Čehi ne bodo pulili za obnovitev dosedanje desnice, ki je sicer imela program, a ga ni izvrševala. Za Čeha je pač najboljša, da si ohranijo za bodočnost popolno proste roke ter popolno slobodo glede združevanja s parlamentarnimi strankami. Sploh nam je pa v sedanjih razmerah najljubši razpust parlamenta in razpis novih volitev. Kakor se razvidi, so nazori ozir tega vprašanja zelo različni.

Tendencijsna sošaljina izjava. Poročali smo včeraj, kako se je mej drugimi tržaški obč. zastop spominjal smrti italijanskega kralja Umberta. Prav je, da se tudi avstrijsko prebivalstvo zgraža nad grozovitim dejstvom v Monzi, toda način, kakoršnega so si izljubili tržaški iredentovci, presega vse meje čuta pravih Avstrijcev. »Reichswehr«, dunajski vojaški in torej precej oficijozni list, kateremu se gotovo ne more oporekati, da ni vnet za trodržavno zvezo, piše tem povodom tele značilne besede: Tem povodom pa trčba popolno respektirati našo državno misel. To mejo so pa v Trstu znatno prekoračili. Žalno demonstracijo so spremenili v demonstrativno tendencijsno žalovanje. To početje se mora najstrožje obsoditi že radi tega, ker so splošni in odkriti žalosti nad smrtjo kralja Umberta pritisnili pečat političnega značaja, kar se pa nikdar in nikoli ne da odobravati z avstrijskega stališča. Postopanje tržaškega zastopa je bilo vsaj skrajno — netaktno.

Angleško bojno sredstvo v Južni Afriki. Da so Angleži zmogli vsega in da jim ni prav nič zaupati, se znano že celemu svetu, novo pa je, kar poroča o angleških generalih nizozemski »Handelsblad«. Vsi ti možje bi bili namreč radi zmagovalci, a ker se jim Buri ne udajo in hrabro odbijajo vse njih napade, jih skušajo na drug način prisiliti h kapitulaciji. Angleži so bržkone z vednostjo maršala Roberta ponudili generaloma Botha in Delarey vsakoletnih 10.000 funtov šterlingov, ako s svojimi močmi odložita orožje. Še večje svote so ponujali predsedniku Steinu in poveljniku Dewetu, a so seveda vsi z ogorčenjem zavrnil predrzne ponudbe.

Vojska v Južni Afriki. Mej brzoglavkami smo včeraj priobčili poročilo angleškega maršala Roberta, da je general Hunter pri Fouriesbergu zajel 5000 Burov pod poveljstvom generala Prinsloo, ki je moral kapitulirati. Kraj burske nesreče je blizu Pretorije, nekaj milj proti jugu. Že včeraj pa smo naglašali, da general Prinsloo sploh ni mogel izgubiti toliko mož, ker jih ni imel toliko. In res je takoj nato poročal Reuterjev urad, da je kapituliralo 550 Burov iz Fisksburga in 450 iz Ladybranda, torej je to skupno še le 1000 mož. A niti tisoč mož niso zajeli Angleži, marveč le 986 Burov. V teku 24 ur se je torej skrčila naznanjena burska izguba za celih 4014 mož, kar pač ne more biti posebno všeč kramarskim Angležem. Seveda je tudi ta izguba

zelo občutna za Bure, ker broji njihova armada že itak le nekaj tisoč mož in se bo pojavilo na farmah občutno pomanjkanje. Vkljub tej »sijajni« zmagi pa Roberts ne more biti vesel. Burski general Botha je 30. julija ravno njega pognal nazaj v Pretorijo s popolno desorganizirano armado, s katero si Roberts za dalj časa nikamor ne bo upal. Vseled tega je že tudi sporočil v London, da je opustil celotno prodiranje. Poleg tega so pa imeli Angleži še druge neprilike. Burski general Delarey je premagal Hickmanovo infanterijo na konjih ter potisnil Baden Powella v Rustenburg, od koder se ne more ganiti. Kakor poroča »Daily Chronicle«, je polkovnik Hickman s svojim oddelkom hotel rešiti Baden Powella v Rustenburgu, a se je moral umakniti s precejšnjo izgubo. Konec angleško-burske vojske torej še ni tako blizu.

Dopisi.

Iz Gor. Logatca, 30. jul.

»Slov. Narod« je v št. 167 priobčil notico, v kateri je dopisnik očitil podpisane, da je zakrivil spor v župniji in da je lakomen. Na to odgovarjam kratko: Konstatujem najprvo, da je razpor v tukajšnji župniji že od l. 1801, v prvi vrsti zato, ker bi Spod. Logačani radi imeli svojo župnijo, česar pa Gor. Logačani nočejo dovoliti. Glede sprevoda sv. Reš. Telesa dan pa sem našel spor že ob svojem prihodu v župnijo l. 1898. Letos se je le toliko izpremenilo, da so štrajkali Gor. Logačani, ker se je ustreglo Sp. Logačanom. Tega pa nisem jaz storil na svojo roko, ampak je bila procesija v Sp. Logatcu z dovoljenjem preč. ordinarijata. Podpisani je gledé procesije posredoval, ker je hotel prepričati poravnati, a ne zanetiti. Lakomnosti pa meni ne more nihče očitati, to očitanje odklanjam z opravičeno ogorčenostjo.

Župnikova dolžnost je, da intaktno varuje cerkveno in župnišča imetje, kakor mu vелеvata zakon in vest. Ako pa si je gorenje-logaška občina brez vsake najmanjše pravice prilastila 4000 gld., ki so izkupilo za les iz farovškega gozda, vendar kot župnik nisem mogel niti smel molčati. Moral sem braniti pravice, a zato mi očitata ostudno lakomnost, kar je že skrajna hudobnost. Gledé »lakomnosti« pa bode razsojalo sodišče. — Josip Lavrič, župnik.

Dostavek uredništva: Dobili pa smo tudi »Poslano«, katero je dolenjelogiško županstvo poslalo »Narodu« z ozirom na njegovo notico. Ker pa tega pojasnila »Narod« ni hotel objaviti — menda iz same ljubezni do resnice — priobčimo je mi. Dol. logaško županstvo brezimnemu dopisniku v obrambo ugleda in časti g. župnika Lavriča piše: G. dopisnik je gotovo izmed onih »bokserjev«, ki ne poznajo pravicoljubja, ne vljudnosti. On nima nobene pravice pisariti v imenu Dol. Logačanov o sporu v tukajšnji župniji. Ta spor traja že desetletja, a ne s č. gosp. župnikom, temveč mej obč. zastopoma obeh Logatcev. Trajal pa bode ta spor tako dolgo, dokler na višjem mestu ne ustrežejo Dol. Logačanom, to je, dokler nista obe občini ločeni tudi v cerkvenih zadevah. Cerkevni sprevod pa ni noben vzrok, da bi g. župniku mogel kedo očitati netaktnosti. Netaktni pač so bili oni, ki so 24. junija hoteli zabraniti sprevod pri župni cerkvi.

Gledé izkupila za posekani les iz cerkvenega gozda pa povemo dopisniku, da imajo Dol. Logačani po zakonu ravno tako pravico, kakor Gor. Logačani, kajti to je cerkveno imetje, a ne le gor. logaške občine. Glede g. župnika pa in g. kapelana pa izjavljamo, da inteligenca, kakor tudi priprosto ljudstvo v dol. logaški občini spoštuje oba kot miroljubna duhovnika. Dopisniku še povemo, da naj poroča objektivno in resnično, sicer mu pojasnimo stališče, da mu ne bode všeč.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. avgusta.

Blaznost v »Narodovem« uredništvu. »Slovenski Narod« izgovarja anarhiste, češ, da niso stranka, ampak da so to le posamezniki brez zveze. Nato pa piše besede, ki kažejo, da vlada v uredništvu »Narodovem« fanatizem lažnjivosti, ki je že blazen. »Narod« piše namreč: »Mej katoliškimi duhovniki najdemo

prve začetnike anarhizma in služabniki katoliške cerkve so dali našim Lucchenijem in Brescijem »dober zgled«. Kakor hočejo sedanji anarhisti z umorom odstraniti tiste, katere smatrajo za glavne zaščitnike sedanjega socialnega reda in iz njega izvirajočih krivic, tako so v prejšnjih stoletjih katoliški duhovniki morili vladarje, ki so bili nasprotniki klerikalizma. Zgodovina nam izpričuje, da so katoliški duhovniki tedaj postopali prav tako, kakor dandanes Caserio, Luccheni ali Bresci, to iz blaznega verskega fanatizma. Na to prihaja z zgodbo ekscentričnega Ravallaca in pogreva laž, da so jezuitje učili umor in najemali morilce. Najneumnejši socialni demokratje komaj še verjamejo te tvorbe zgodovinoskrustva, s katerim pita »Narod« svojo »inteligenco«. Ni vredno, tako prismo-darijo zavračati. Izjavljamo le, da je vsak odkritosrčen anarhist več vreden, nego človek, ki more tako grozovite blaznosti pisati.

Slomškova slavnost na Ponikvi.

K včerajšnji notici še naznanjamo: Brzobjavke naj se odpošiljajo v nedeljo pod naslovom »Slomškov odbor Ponikva«. Društvo sv. Jeronima v Zagrebu bode zastopal veleč. g. opat dr. Suk. Tudi družba sv. Mohora bode častno zastopana. Iz Št. Jurja ob Ščavnici se udeležijo fantje na konjih. Ponikva je že v zastavah. Gasilno društvo iz Št. Jurja ob juž. žel. pride z gasilnim orodjem in godbo. Iz savinjske doline pride najmanj 500 vdeležencev. Veliko zanimanje za slavnost je mej Hrvati, ki se bodejo v velikem številu udeležili slavnosti. Iz Ljubljane se bodejo vdeleženci odpeljali v nedeljo s sekundarnim vlakom ob 5. uri 25. m. zjutraj. Prihod na Ponikvo ob 8. uri zjutraj. Udeleženci iz mariborskega, ormoškega, ljutomerskega okraja pridejo na Ponikvo ob pol 7. uri zjutraj, Hrvati ob 4. uri zjutraj.

Okrožnim zdravnikom v Žužemberku je imenovan dr. Jos. Skočir.

Neurje. Iz Št. Jerneja: Dolgo časa smo imeli pri nas sušo, katera je povzročila silno škodo po njivah in travnikih. Polovico pri-delkov je uničenih. Saj pa ni čudo! Vročine smo imeli zadnje dni 27 R. Ljudje in rastlinstvo vse je kar kopernelo po dežji. In res tudi ta je prišel. A žalibog z njimi tudi hudo neurje in toča, ki je uničila nekaterim posestnikom zadnje upe, koje so še stavili v lepe vinograde, ki so sedaj uničeni. Človek mora res pomilovati ubozega kmeta, ki nima na zadolženem posestvu skoro nobenih dohodkov, a v kljub temu ga pritiska vedno več davkov. — Značilno je tudi, da so pri nas še le po toči jeli streljati zoper točo.

Toča. Iz Leskoveca pri Krškem se nam poroča, da je v ponedeljek zvečer okoli 9. ure toča pobila ravnino med Savo in Krko v krškem okraju. — Iz Novakov na Goriškem nam poročajo: V ponedeljek okoli 11. ure dopoldne je tukaj klestila silna toča, da ljudje že davno take ne pomnijo. Naredila je mnogo škode v kratkih minutah. Pričakovali smo obilo sadja, a sedaj je uničeno vse upanje.

Na Primorskem ni irredente! Tako zatrjujejo mnogi, ki od Avstrije živé, a ški-lijo vedno čez lužo v zedinjeno Italijo. Že včeraj smo v šopek povili nekaj »lepih cvetk« z drevesa primorskega irredentizma. Danes dodamo še nekaj podrobnostij. Ob smrti naše cesarice je tržaški »Piccolo« pričel kratko poročilo: »Avstrijska cesarica«. Sedaj pa je črno obrobjen začel: »Naš ljubljenski kralj« itd. Ko je naša cesarica ležala na odru, so italijanski »patrijotje« pri-redili veselico z godbo in plesom, sedaj napadajo naše vojake, ko se z vaj vračajo z godbo. Očitno je torej, da ti ljudje izražajo ljubezen do Italije. A navzlic temu so slepi in gluhi oni, ki trdijo, da na Primorskem ni irredente.

Isterski deželni zbor je včeraj odobril proračun dež. šol. zaklada, ki znaša 422.211 kron, in dež. kulturnega zaklada v znesku 37.7000 kron. Vsprejel je zakonske načrte glede premembe obč. reda, pokojninskega zaklada za obč. uradnike in novi stavbinski red za Pulj. Rešil je več prošenj za podpore.

Iz Polh. Gradca. Č. g. Ivan Seliskar, ameriški duhovnik, je prišel te dni v svoj rojstni kraj. Dne 20. julija je bil pro-

moviran na vseučilišču lubanjskem doktorjem modroslovja. — Koncem meseca pride — po preteku 20 let — tudi njegov stric mil. g. Jakob Trobec, škof v St. Cloud-u s svojim drugim nečakom č. g. Ivanom Trobecem, katerega je 28. julija posvetil v mašnika, da bode v svojem rojstnem kraju imel svojo novo mašo. Ta redka in lepa slovesnost se bode vršila najbrže angeljsko nedeljo in bode gotovo veliko ljudstva privabila v prijazni Polh. Gradec.

Vojaške vaje. V torek zvečer je pešpolk št. 7 odpotoval iz Gradca k vojaškim vajam na Notranjskem.

Ljubljanske novice. Pri porcijunkuli v frančiškanski cerkvi je noč po noči zaspal Matija Černič iz Matene št. 8 tako trdno, da ni nič čutil, ko mu je nekdo prerezal sukno in telovnik in mu ukradel iz telovnika denarnico z vsebino 12 kron. Tat je Černiču celo iz ušes pobral zlate uhanе vredne 8 K. Okradena je bila tudi Mar. Sveto. Iz žepa ji je nekdo ukradel 2 K, ki ste bili jedini denar, katerega je prinesla seboj. — Nesreča. V Tönniesovi tovarni odtrgal je stroj Jakobu Seliškarju palec. — Vino v senu. Včeraj zvečer so užitninski pazniki na Dunajski cesti ustavili s senom naložen voz. Paznik A. J. m. n. k. dregal je v seno in začutil sredi sena nekaj trdega. Hlapec, ki je dejal, da pelje seno k gostilničarju Jos. Boštjančiču v Kolodvorske ulice, je moral konje izpreči, pazniki so pa pričeli razmetavati seno. Pod senom sta se pokazala dva soda in v njih 611 litrov vina. Ljudje so se smejali premetenim paznikom. P. b. e. g. n. i. l. je stolarski vajenec pri Buconu Karol Hočevnar. Gospodar ga je poslal k strankam po denar. Fant je nabral 25 K. in pokazal mojstru fige. — Zgubila je Franca Aleš iz Šmartna pod Šmarno goro denarnico iz jelenove kože. V denarnici so bili 4 petaki. Kuharica Karolina Kreiger je zgubila denarnico s 26 kronami. — Žejen je bil danes Jožef Bobek. Šel je v hotel pri Maliču in vkradel 1 steklenico ruma. Aretovan je bil, ko je rum že spil. Bobek je dejal, da je mislil, da je v steklenici voda, s katero si je hotel potolažiti žejo. Prazna steklenica mu dela tovarišijo v zaporu.

Toča je včeraj v Bučki vse pobila. Zmenila se ni nič za streljanje proti toči. — V ponedeljek je toča pobila okoli Janč. Strela je udarila v Zavirškovo hišo, ki je zgorela. Več jutri.

Vlak povozil je včeraj mej postajama Logatec Planina nekega železniškega čuvaja.

Poštni nabiralnik so včeraj dobili na Trsteniku z rednim dnevnim dostavljanjem in odjemanjem pošte.

Izžrebani porotniki. Dne 30. julija so bili izžrebani pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani za porotno sodišče, ki se prične 3. septembra t. l., nastopni gg. porotniki: Ausenik Janez, oštir in trgovec v Begunjah pri Radovljici, Bostjančič Jožef, izvošček, oštir in posestnik v Ljubljani, Boncelj Jožef, posestnik v Železnikih, Činkole Janez, posestnik v Ljubljani, Dolenc Bernard, veleposestnik, Podbrje - Vipava, Dralka Jožef, knjigovodja v Kranju, Dornik Jožef, posest. v Tržiču, dr. Faleschini Franc, podjetnik in posestnik v Ljubljani, Fröhlich Armand, posestnik v Ljubljani, Fischer Fran, hotelir in trgovec v Kamniku, Gams Janez, posestnik v Iški Loki, Hren Fran, graščak Ponoviče, pri Litiji, Jurca Fran, posestnik v Postojini, Jeglič Anton, posestnik v Tržiču, Jesenko Janez, usnar v Škofji Loki, Kaiser Fran, puškar in posestnik v Ljubljani, Kapsch Jakob, zlatar in posestnik v Ljubljani, Krapež Fran, kavarnar v Ljubljani, Kreuzberger Adolf, trgovec v Kranju, Kavčič Lorenc, posestnik in poštar v Medvodah, Mejač Janez, trgovec v Ljubljani, Mikusch Adolf, trgovec in posestnik v Ljubljani, Mally Karol, pos. in obrtnik v Tržiču, Milavec Jožef, trgovec v Cerknici, Omersa Fran, trgovec v Kranju, Podrekar Gregor, kramar v Ljubljani, Pust Fran, tesar in posestnik v Ljubljani, Pintar Anton, trgovec in posestnik v Kamniku, Schlegel Edvard, kovač v Ljubljani, Šerko Fran, trgovec v Cerknici, Stare Mihael, graščak v Mengšu, Tambornino Karol, juvelir v Ljubljani, Teršan Alojzij, posestnik in obšinski načelnik v Tacnu, Vidic Ignacij, oštir in posestnik v Postojini, Zajec Alojzij, oštir in posestnik v Ljubljani, Zužek Fran, c. kr. inženir v pok. in posestnik v Ljubljani.

Namestni porotniki: Brus Maks, trgovec, Dolinar Janez, branivec, Domjanovič Paskal, brivec, Drganc Albert, brivec, Jasenc Janez, kramar, Kramar Jožef, kavarnar, Lumbar Jakob, posestnik, vsi v Ljubljani. Taškar Andrej, posestnik v Vodmatu, Tavčar Edv., agent v Ljubljani.

Morilec Bresci je po poročilu časopisov iz poštene rodovine, ki si zasluži svoj kruh s trdim delom. Brescijeva rodovina se zgraža nad strašnim dejanjem. Njegov brat je poročnik in je izjavil: »Ko bi vedel, da Gaetano kaj takega namerava, zadavil bi ga z lastnimi rokami«. Drug Brescijev brat je čevljar. Brat poročnik je vzel slovo od armade in je prosil, da sme svoje ime premeniti. Izjavil je, da mu je nedavno Gaetano pisal iz Amerike, da pride v kratkem v Evropo. Poslal je Gaetanu nekaj denarja in mu svetoval, naj ostane v Ameriki. Poleg dveh bratov ima morilec tri sestre. Morilec so prepeljali iz Monze v Milan. Po unanosti Brescijevi bi se ne sodilo, da je krvoločen anarhist. Ko so ga vprašali, ako je njegov brat res poročnik, odgovoril je: »Žalibog, da!« V sobi, kjer je stanoval zadnje dni pri svojih stariših, našla je policija mnogo patron. Brat čevljar je povedal, da je Gaetano zadnji čas streljal v tarčo in izjavil, da se vadi v streljanju, ker se hoče udeležiti slavnosti strelcev. Bresci je bil že večkrat kaznovan in so ga laške oblasti radi anarhizma preganjale. Morilec spi v ječi čisto celo po dnevu in po noči ves čas zelo trdno. Ni dvoma, da je kralj Umberto žrtva dobro organizovane zarote. Morilec je bil tudi dobro znan z Lucchenijem in trdi se, da so anarhisti hoteli umoriti laškega kralja istodobno s cesarico Elizabeto. Pred umorom v Monzi so anarhisti imeli kongres v Parizu. V Pontablu junija meseca prijeti anarhist se imenuje Antonio Clemente ter je sin trgovca s sadjem v Velikovecu. Zaprtga imajo v Celovcu. Senzacionalna vest prihaja iz Milana. Obdukcija kraljevega trupla je pokazala, da kralj jedne težke rane ni dobil iz Brescijevega revolverja. Bresci torej ni sam morilec, ampak je moral še kdo njegovih tovarišev ustreliti na kralja. V Ivreji so zaprli delavca Lannerja iz Tridenta. Ta delavec je baje spremljal Brescijo k telovadni slavnosti. V Porto Ferrario so zaprli nekega delavca, ki se je skupno s Brescijem vrnil iz Amerike. Ta mož je povedal, da se je udeležil z Brescijem anarhističkih posvetovanj v Parizu. Bresci sam noče povedati imena tistega svojega tovariša, ki je prišel z njim v Monzo.

Predno je Bresci ustrelil na kralja, so neki ljudje v bližini provzročili pretep, da bi pozornost odvrnili od Brescija. Aretovane Quintavillo je ljudstvo hotelo raztrgati. Bresci ne bo obsojen na smrt, ker je v Italiji zakon nepoznan. Obsojen bo na celo svoje življenje na galere, osem let bo moral prebiti v samotni celici. Ko je predvčerajšnjim zjutraj prišel preiskovalni sodnik k Bresciju, dejal mu je morilec: »Jaz sem zaspan, pridite jutri«. Včeraj je prišel preiskovalni sodnik k njemu, a Bresci ni hotel začetkoma nič povedati. »Zakaj ste pa rekli, da naj pridem danes?«, vprašal je sodnik. »Zato, ker sem se vas včeraj bal«, odvrnil je Bresci. Nato je Bresci povedal, da je v Ameriki bil najprej soc.-dem., nato anarhist. Dne 24. julija je prišel v Milan ter stanoval pri družini Ramella, kateri je rekel, da je Francoz iz Amerike. V Monzo je prišel v petek. V soboto sta bila pri njem dva znanca. V nedeljo je več ur čakal na kralja v kraljevem parku, ker je vedel, da se ondi kralj večkrat sam sprehaja. Nadaljni podatki se glase, da je v mestecu Prato največ laških anarhistov. Najprej je bil določen od anarhistov za umor kralja neki Carbono Sperando, ki se je pa skregal s tovariši in se ustrelil. Nato so izvolili anarhisti Brescijo, najboljšega prijatelja Speranda. Grof Mole-deschi, glava anarhistov v Pattersonu, se je baje z obema pogajal radi umora. Iz Newjorka se poroča, da so tovarne v Pattersonu odpustile vse laške delavce. Bresci ima v Hobokenu ženo in otroka.

Telefonska in brzojavna poročila.

Italijanski kralj umorjen.

Rim, 2. avg. Domneva se, da je milanski kardinal pri obisku kraljice oficijelno izrazil kraljici sožalje sv. očeta,

ter se govori o velikih političnih posledicah. Prihodnjo nedeljo bode v milanski stolnici sv. maša za kralja.

Monza, 2. avgusta. Kraljica Margarita je svarila kralja, naj se ne poda k telovadski slavnosti. Slutila je nesrečo, a kralj je ni poslušal. »Pazite na kralja!« klicala je pri odhodu ministru. Zadnja beseda umirajočega kralja je bila: »Addio!«

Rim, 2. avgusta. V ponedeljkovi seji bo parlament določil apanažo kralju Emanuelu ter dotacijo kraljici vdovi.

Monza, 2. avgusta. (C. B.) Ob dohodu kralja Emanuelu v Monzo, ko mu je občinstvo priredilo pristrčne ovacije, sta kričala dva tučca: Živela anarhija! Policija je oba aretovala. Množica ju je hotela linčati.

Rim, 2. avg. Resni krogi smatrajo obsodbo umora, katero je izrekel radikalno-socialistiški občinski zastop v Milanu proti anarhistom, za komedijo. Ta obč. zastop je bil, ki je sklenil, da kralja na poti mimo Milana ne pozdravi. Taki sklepi pač ne ovirajo anarhistov.

Rim, 2. avgusta. (C. B.) Policija marljivo zasleduje mladega človeka, ki so ga videli skupno z Brescijem. Nihče več ne dvomi na obstoju zarote.

Berolin, 2. avgusta. Cesar Viljem je poslal kralju Emanuelu in kraljici vdovi Margareti pristrčni sožaljni brzojavki, želeč, da bi mladi kralj vodil žezlo in meč v blagor Italije ter ohranil sedanje prijateljstvo do Nemčije.

Rim, 2. avgusta. Iz Monze poročajo, da je v seji ondotnega občinskega zastopa socialno-demokratski odbor napad na kralja Umberta ter ostro prijemal anarhiste, ki otežujejo usodo proletarijatu. Zahteval je, naj se njegov govor zabeleži v zapisniku.

Berolin, 2. avgusta. Iz Rima se poroča, da v vladnih krogih še vedno upajo, da pride nemški cesar v Rim. Ako se to zgodi, stražili bodo vojaki povsod ob železnici. — Zaprti so že več anarhistov, tako v Turinu dva.

Berolin, 2. avgusta. Žena Brescijeva je izjavila: »Moj mož je bil soc.-dem. in je kot tak sovražil vse kralje in kapitaliste«. Prišle so vesti, da je Bresci bil izbran pri anarhističkem shodu v Novem Jerseyju v Ameriki, da umori kralja Umberta. Aretovani Lanner je imel nalogo umoriti kraljico Margerito. Drug komplot anarhistov je naperjen proti nemškemu cesarju.

Milan, 2. avgusta. Tu je zopet aretovanih 8 oseb, mej temi tudi Brescijeva prijateljka Colombo in Habattero. Kraljica vdova bode šla po pogrebu k svoji materi v Streso. Rimski občinski svet je prosil, naj bo kralj pokopan v Rimu.

Trbiž, 2. avgusta. Pri višarijskem mostu se je ubil 27letni kolesar Avgust Capellaro iz Beljaka.

Budimpešta, 2. avgusta. Tu se razširja vest o atentatu na srbskega kralja Aleksandra. Jedna vest trdi, da je nekdo nanj vstrelil, druga pa, da je bil pretepen. Ne ve se še nič gotovega.

Trident, 2. avgusta. Laški državni poslanec dr. Conci je na volilnem shodu v Tajuu govoril, da se južnotirolski laški poslanci v državnem zboru pridružijo tistim skupinam, ki bodo za narodno enakopravnost.

Rim, 2. avg. Ministerstvo je odstopilo.

Belgrad, 2. avgusta. Poroka kralja Aleksandra je določena na nedeljo dne 5. t. m. ob 11. uri dopoldne.

Belgrad, 2. avgusta. Prebivalstvo je zelo razveselila vest, da bo car kumoval pri poroki, ker postane s tem sorodnik poročencev in krstni boter event. naslednikov.

Pariz, 2. avgusta. Ko je perzijski šah zapuščal hotel, je neki Italijan skočil z bodalom proti njemu. Šah potegne revolver proti glavi napadavalca. Policija je napadnika zaprla.

Berolin, 2. avgusta. Princezinja Klara bavarska, stara 26 let, se bode poročila z mladim tovarnarjem baronom Erammer Klettom.

Berolin, 2. avgusta. V Elberfeldu je aretovan laški delavec Bernardo, ki je rekel, da bode prinodnje leto umorjen jeden vladar.

Hamm, Vestfalsko, 2. avgusta. Naslednikom bivšega naučnega ministra dr. Falka kot predsednika nadsodišča je imenovan katolik dr. Holtgreven.

London, 2. avgusta. Reuterjev urad poroča iz Standertona 31. julija, da so Angleži Bure z dveh pozicij pri Joubertkopje in Volksrustu odgnali. General Botha se je umaknil za železnično progo.

Vojska na Kitajskem.

Položaj evropskih poslanikov v Pekinu še vedno ni zadostno pojasnjen, kajti vsopredno z zagotovilom o njih umoru dohajajo razna poročila, ki zatrjujejo, da razun Kettelerja žive še vsi poslaniki. Mogoče je torej še vedno oboje in se o tem ne bo zvedelo prej kaj pozitivnega, dokler ne dospe mejnarodna armada v Pekin. Ta je glasom današnjih poročil že pred dvema dnevoma odrinila iz Tientsina in se je že včeraj nahajala v razdalji 18 milj. Nasprotno so pa trdila prejšnja poročila, da armada ne more odriniti pred 14 dnevi, ker se treba na vse eventualnosti dobro pripraviti. Torej tudi v tem oziru še ni nič gotovega. Pravijo, da se velesile še sedaj niso mogle zjediniti glede vrhovnega poveljstva. Največje nasprotje se kaže mej Rusijo in Anglijo ter deloma tudi Nemčijo. V tem oziru je zanimivo posebno to, da Rusija v javnosti še sedaj ni odgovorila na brzojavko kitajskega cesarja za posredovanje in jo je sploh dalj časa prikrivala. V ruskih vojaških krogih se vrše velike priprave, kajti sodi se, da so dosedanji dogodki še le priprava vojske, ki bo trajala polni dve leti. Mej Angleži in Amerikani se je po najnovejših poročilih sklenil dogovor, da bodo sami prodirali proti Pekinu, ostali evropski oddelki jim bodo potem nehote morali slediti. Vrhovno poveljstvo so Amerikani poverili angleškemu generalu Gaselee.

Petrograd, 2. avgusta. Rusija postavi na kitajsko mejo 200.000 vojakov. V vojaških krogih se domneva, da bode vojna trajala najmanj dve leti.

Petrograd, 2. avgusta. Admiral Aleksejev brzojavlja, da so zaplenili v arzenalu v Tientsinu veliko množino vojnih potrebščin, katerih pa še niso pregledali. Mej njimi se nahaja 300 topov in več dragocenostij iz Li-Hung-Čangove palače.

Petrograd, 2. avgusta. Iz Chatterowa poročajo: Oddelek 70 ruskih vojakov je došel 22. julija v Charpin, katerega je kljub slobodnemu pismu napadla kitajska artilerija. Rusi so izgubili 20 mož, 6 je ranjenih, 4 pogrešajo. Kitajci prodirajo z vseh strani proti Charpinu. Dne 26. julija so Kitajci znova streljali na Blagovješčensk, a so jih Rusi pognali v beg ter jim vzeli trdnjavo Bajantun.

London, 2. avgusta. Kitajska cesarica je že pred tremi tedni zapustila Pekin ter se podala v Sian-Fu, ki bode bodoče kitajsko glavno mesto.

London, 2. avgusta. Neka brzojavka iz Či-Fu naznanja, da angleške in ameriške čete prično prodirati proti Pekinu v 48 urah. Pričakuje jih močna kitajska vojna moč.

Bruselj, 2. avg. Zunanji minister je prejel poročilo zastopnika v Shanghaiju, da so mejnarodne čete nastopile pot proti Pekinu in se že nahajajo 18 milj od Tientsina. V Tientsinu je 25. m. m. izročil neki sel brzojavko japonskega poslanika, da so bila poslaništva 22. julija še nepoškodovana in da še lahko vztrajajo teden dni.

London, 2. avg. Ameriški poslanik v Londonu in Salisbury sta se dogovorila glede takojšnjega prodiranja Angležev in Rusov proti Pekinu. General Gaselee je 28. m. m. dospel v Tientsin in prevzame vrhovno poveljstvo. Rusi in Japonci pošiljajo svoje predstraže proti Peitangu.

3 zahteve.

Neki sloviti zdravnik je pisal pred leti, da je najden ideal usne in zobne vode, ako ustreza trem zahtevam. Biti mora neškodljiva in dobrega okusa ter učinkovita desinfikujoče. Akoravno so mnogi preparati ustrezali prvima dveh zahtevama, se vendar dosedaj ni posrečila priprava desinfikujoče usne vode, ki bi bila absolutno neškodljiva. To važno vprašanje je bilo rešeno šele z iznajdbo „Kosmina“, ki ustreza vsem trem zahtevam in se torej mora smatrati za ideal vseh usnih in zobnih vod. Kdor torej ceni zdrave in lepe zobe, naj rabi v svojem lastnem interesu vsak dan zjutraj in zvečer „Kosmin“. Steklenica 1 gl., dolgo trajajoča, se dobiva v lekarnah, boljših drogerijah in parfumerijah. R. 57.
Glavna zaloga Anton Krisper v Ljubljani.

Umrli so:

31. julija. Alojzij Umberger, računski asistent, 30 let, Židovske ulice 5, jetika.
1. julija. Fran Slanovec, krojača sin, 3 mesece, Krakovske ulice 21, akutni črevesni in želodčni katar.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm.

Dna	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Veterevi	Nebo	Palovina v 24 urah v mm.
1	9. ura	735-5	19-2	sl. zah.	jasno	
2	7. jut.	735-3	14-7	sr. svzh.	jasno	0-0
	2. popol.	732-9	27-5	sr. izzah.		

Srednja včerajšnja temperatura 19-0°, normale: 19-7°.

Prodá se 689 3-2
hiša šte. 18
v Strelških ulicah v Ljubljani.
Natančno se izve pri dr. Vallentschag-u, odvetniku v Ljubljani (Dvorni trg št. 3).

Nikakoli skrivnost ni več
napraviti si vsakdo doma sam brez vsake priprave in težave najfineje likerje po francoskem sistemu s pomočjo ekstraktov, ki stanejo za napravo po 5 litrov likerjev: tropinovec, absinc, vermut, ruski pelinovec, češki liker, kimmel po 80 kr.; slivovec, rum, češnjavec, alaš, alpski liker po 85 kr. in konjak, benediktinec, chartreuse, plzenski liker po 95 kr. Razpošiljam proti predplačilu v znakah ali poštini nakaznici, po poštne povzetju 10 kr. več. Vsaki pošiljati pridenem navodilo, kako se napravi liker. Preprodajalcem, če naročijo več blaga, mnogo ceneje.
Anton Rukavina,
Trst,
612 50-11 Via Belvedere št. 23.

Franc Lenarčič iz Novevasi pri **Rakeku** proda
ново hišo
zidano in krito z opeko; zraven hlev, vrt, pet njiv, del hoste za steljo in četrti del pašnih pravic.
Prodá vse skupno ali pa tudi, če kdo želi, samo hišo, hlev in vrt.
Cena po dogovoru pri lastniku Francu Lenarčič-u v Novivasi št. 1. 683 2-2

Dunajska filialka
Hranilne vloge na knjižnice s 4%.
Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in 984 93 razvinkuliranje obligacij.

Proti malokrvnosti.
Železnato vino
lekarnarja **G. Piccoli**
v Ljubljani
dvornega zdravnika Nj.
Svetosti papeža
ima v sebi **90krat več železa**
kakor druga po reklami nezaslužno sloveča china-železnata vina, katera čisto nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino.
Vsled tega največje jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, nervoznih ali vsled bolezni oslabilih oseb, kakor tudi še posebno pri bledih, slabotnih in bolehalih otrocih. II. 590 50-5
Dobiva se v steklenicah po pol litra.

Brunolein, izvrstno sredstvo za ohranitev, le sojva, preprečuje gnilobo, oprhllost itd. Za trgovce pohištva, mizarje in zasebnike ima v zalogi trdka **BRATA EBERL** v Ljubljani, Františkanske ulice. 228 15 11-3
Vnanja naročila proti povzetju.

ADOLF HAUPTMANN
v Ljubljani,
prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža laka in kleja
priporoča

pleskarjem, stavbenim in pohištvenim mizarjem, loščarjem, slikarjem napisov in sobnim slikarjem, hišnim posestnikom, zasebnikom itd.
Akvarelne barve, vlažne in suhe.
Anilin-barve.
Bronzo, prašnato in tekočo bronzo tinkturo.
Brunolin, za nasičenje in barvanje v naravni lesni barvi izdelanega pohištva.
Carbolineum, le najboljše kakovosti.
Čopiče za zidarje, po poljubni ceni.
Čopiče za pleskarje, loščarje, cerkvene, napisne, sobne in slikarje-umetnike ter mizarje.
Črnilo, pisalno in odtiskalno.
Düsseldorfske oljnaté barve za umetnike v pušicah.
Emajlne barve.
Fasadne barve, apnenate, tudi **hišne proceljne barve iz savinjske doline**, neprekosljive glede trpežnosti.
Firneže in olja za slikarje-umetnike.
Kemične barve.
Klej, steklarski ali za okna.
Kredo, gorsko, bolonjsko, temeljno, svetlikasto in kredo za pisavo.
Lake za vozove, kočije, pristne angleške (Wm. Harlandt & sin, London), vlač podražanju po prejšnji nizki ceni.
Lake, uporabne za vsakovrstne domače in obrtne namene.
Laneno olje, le kranjsko.
Laneno oljnatí firnež, prirejen le iz kranjskega lanenega olja.
Leštilo ali lazurne barve.
Leštilni odtiskalni papir.
Maščobno svetlo voščilo „Fernolend“, najboljšo svetovno voščilo za čevlje.
Mavec, alabasterski in stukatur, (za modele in stavbe).
Oljnaté barve v vseh bojah, tudi v 1/4, 1, 2 in 5 kg. imajočih patentovanih pušicah za razpečevalce.
Orehovo luženje, s katerim se luži les po mrzlem načinu.
Paleta, lesene in porcelanaste.
Slikarsko platno.
Sušilni prašek (siccativ), najboljšo sušilo oljnatih barv.
Šmirgljevi prašek za kamnoseke.
Vzorci (patrone) za slikarje.
Zemeljske barve.
Posebnosti za namazanje tál v sobah, dvorah in itd.:
Jantarjeva tálna glazura, hipna tálna glazura, štedilno tálna voščilo, slajno tálna voščilo, slajni tálni vosek, oščetni vosek.
Prodaja na debelo in drobno.
= Ceniki zastoj. = 320 19

Naznanilo.
Usojam si naznanjati p. n. občinstvu, prijateljem in znancem, da bodem v nedeljo dne 5. avgusta t. l. otvoril
gostilno
v lastni hiši na Dolenjski cesti št. 33
v bližini dolenjskega kolodvora, nasproti Ocvirka, ter prosim za mnogo brojen obisk.
Z velespoštovanjem
Josip Plankar,
694 3-1

Preklic.
Podpisana izjavljam, da nisem in nikoli ne bom plačnila dolgov, ki bi jih eventualno utegnil narediti na moj ali mojega posestva konto moj zgubljeni sin **Franco Germovnik**, sedaj stanujoč v Spodnji Šiški št. 111.
V Vodicah, dne 31. julija 1900.
693 3-1 **Jera Germovnik**, posestnica.
Št. 25.114.

Učenec,
sin poštenih starišev, ki je dovršil vsaj nekaj razredov srednjih šol ter je več slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, se sprejme takoj v trgovino z mešaním blagom **Franca Paulin-a** v St. Ruprtu na Dolenjskem. 692 1-1

Razglas.
V javni seji občinskega sveta dne 12. junija 1900 bil je sprejet ter z razpisom c. kr. deželne vlade z dne 26. julija 1900, št. 11.242, potrjen sledeči dostavek § 2. tržnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano:
„Ako je v sredo ali soboto praznik, smatrati je delavnik pred praznikom tržnim dnevom“.
To se daje s pristavkom v znanje, da stopi to novo določilo dne 14. avgusta t. l. v veljavo.
Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 30. julija 1900.

Zobozdravniški in zobotehnični atelje.
Zobozdravnik
med. univ. Dr. Rado Frlan
špecialist za porcelanaste in zlate plombe, zlate krone in sponse, zlata zobovja itd. naznanja slavnemu občinstvu, da je od 15. julija naprej pri njem
zobni tehnik OTO SEYDL
bivši asistent v ateljeju zobozdravnika Schweigerja v hotelu pri Maliču. 664 (3-3)

Zavod za slikanje na steklu
Ed. Stuhl Gradec, Ungergasse 3
izdeluje slikana okna za cerkve in hiše
v raznih slogih.
Gosp. **Edvard Stuhl**, umetnik za slikanje na steklu, je izdelal za tukajšnje farno cerkev sv. Križa v Poličanah dvojne okenj, po 4-5 m visoka in 1-5 m široka, jako umetniško in v največjo zadovoljnost. V oknih so slike: krvava in nekrvava daritev. Cena obema oknom 360 gld. Pridite in glejte! Jako sem zadovoljen in priporočam mojstra zlasti onim gospodom, ki bi radi kaj lepega dobili, pa nimajo veliko denarjev na razpolago.
Župni urad Poličane ob južni železnici, dne 29. marca 1899.
Jan. Lenart, duh. svetnik, župnik.
Gosp. **Edvard Stuhl**, izdelovatelj slikanih okenj v Gradcu, je za našo novo farno cerkev sv. Vida izdelal dvanajst okenj in sicer dvojne okenj s slikami sv. Modesta in sv. Krescencije, druge z raznimi drugimi slikarji ozaljšane. Vse je izvršil jako umetniško in v popolno zadovoljnost. Ker tudi cene niso previsoke, zato umetnika toplo priporočim vsem cerkvenim predstojništvom, ki si mislijo napraviti taka okna.
Farni urad Lučine na Kranjskem, dne 19. oktobra 1899.
Anton Dolinar, župnik.
Tacih priznanj imam prečastiti duhovščini na razpolago še dokaj.
Vljudno se priporočam
471 20-11
Ed. Stuhl.

Živnostenská banka
na Dunaju, I., Herrengasse 12.
Glavnice v akcijah 20,000.000 K.
Reservni zaklad nad 7,500.000 K.
Centrala v Pragi.
Podružnice v Brnu, Plznju, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dne 2. avgusta		Dne 1. avgusta.		Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878		Salmove srečke, 40 gld.	
Skupni državni dolg v notah	97-70	20 mark	23-67	106-—	172-—	St. Genois srečke, 40 gld.	184-—
Skupni državni dolg v srebru	97-30	20 frankov (napoleonidor)	19-32	94-20	—	Waldsteinove srečke, 20 gld.	—
Avstrijska zlata renta 4%	115-85	Italijanski bankovci	90-60	405-50	47-50	Ljubljanske srečke	276-50
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97-55	C. kr. cekini	11-38	318-—	6130-—	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	760-—
Ogerska zlata renta 4%	115-50			119-20	149-—	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	452-50
Ogerska krona renta 4%, 200	90-80			99-50	—	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1720-—			384-—	—	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	—
Kreditne delnice, 160 gld.	666-50			42-50	—	Splošna avstrijska stavbinska družba	—
London vista	242-85			20-—	—	Montanska družba avstr. plan.	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	118-50			12-60	—	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	—
				63-50	—	Papirnih rubljev 100	255-25

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zrupe pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobika. — Promene za vsako žrebanje.
Kulantina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„M E R C U R“
I., Wallzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnili so v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.
Odgovorni vrednik: Ivan Rakovec.
Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.